

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0152

Mobilizácia Fondu solidarity Európskej únie: pomoc Rakúsku, Poľsku, Česku, Slovensku a Moldavsku v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v septembri 2024, a Bosne a Hercegovine v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v októbri 2024

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. júla 2025 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Rakúsku, Poľsku, Česku, Slovensku a Moldavsku v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v septembri 2024, a Bosne a Hercegovine v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v októbri 2024 (COM(2025)0250 - C10-0102/2025 - 2025/0138(BUD))

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2025)0250 - C10-0102/2025),
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie¹,
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027², a najmä na jeho článok 9,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov³, najmä na jej článok 10,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

¹ Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

² Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

³ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde⁴,

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+)⁵,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013⁶,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 27. februára 2024 o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 - 2027⁷,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre regionálny rozvoj (A10-0031/2024) v rámci legislatívneho postupu na prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3236 z 19. decembra 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1057 a (EÚ) 2021/1058, pokiaľ ide o regionálnu núdzovú podporu obnovy (RESTORE)⁸, a najmä na rozpočtové posúdenie Výboru pre rozpočet pripojené k uvedenej správe,
 - so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry č. 1/2024 - Európske posúdenie klimatických rizík (EUCRA)⁹,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A10-0114/2025),
- A. keďže v septembri 2024 sa v Rakúsku vyskytli mimoriadne veľké zrážky, ktoré spôsobili rozsiahle záplavy, čo viedlo k celkovým priamym škodám, ktoré rakúske orgány odhadli na 1 711,6 milióna EUR;

⁴ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>.

⁵ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

⁶ Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁷ Prijaté texty, P9_TA(2024)0082.

⁸ Ú. v. EÚ L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj>.

⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>

- B. keďže v septembri 2024 došlo v juhozápadnom Poľsku k silným dažďom, ktoré viedli k záplavám z viacerých riek, čo viedlo k celkovým priamym škodám, ktoré poľské orgány odhadli na 3,04 miliardy EUR;
 - C. keďže v septembri 2024 zasiahli veľmi silný vietor a silný dážď celé Česko, čo viedlo k záplavám a k celkovým priamym škodám, ktoré české orgány odhadli na 2,82 miliardy EUR;
 - D. keďže 15. septembra 2024 Slovensko zažilo značné záplavy, najmä v Bratislave a okolitých regiónoch, čo viedlo k výraznému zvýšeniu úrovne riek Dunaj a Morava a k celkovým priamym škodám, ktoré slovenské orgány odhadli na 84,3 milióna EUR;
 - E. keďže v septembri 2024 zasiahli viaceré oblasti Moldavska prívalové dažde a z toho vyplývajúce záplavy, čo viedlo k celkovým priamym škodám, ktoré moldavské orgány odhadli na 7,8 milióna EUR;
 - F. keďže v októbri 2024 bola Bosna a Hercegovina zasiahnutá silnými zrážkami, ktoré spôsobili katastrofálne prívalové povodne, zosuvy pôdy a záplavy vo viacerých častiach krajiny, čo viedlo k celkovým priamym škodám, ktoré orgány odhadli na 841,85 milióna EUR;
 - G. keďže uvedené udalosti spôsobené vážnymi prírodnými katastrofami sú výsledkom globálnej zmeny klímy; keďže správa s názvom Stav klímy v Európe v roku 2024 potvrdzuje, že rok 2024 bol najteplejším rokom v histórii meraní v Európe a že 30 % riečnej siete na kontinente prekročilo „vysokú“ hranicu povodní, zatiaľ čo 12 % prekročilo „kritickú“ hranicu povodní, čo viedlo k najrozsiahlejším záplavám od roku 2013;
1. vyjadruje hlbokú solidaritu so všetkými obeťami, ich rodinami a všetkými osobami postihnutým ničivými povodňami v Rakúsku, Poľsku, Česku, na Slovensku, v Moldavsku a Bosne a Hercegovine, ako aj s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi zapojenými do poskytovania pomoci;
 2. víta toto rozhodnutie ako konkrétnu a viditeľnú formu solidarity Únie s jej občanmi a regiónmi v postihnutých oblastiach vrátane tých v partnerských krajinách;
 3. opätovne pripomína, že je dôležité informovať verejnosť o reálnych výhodách, ktoré prináša Fond solidarity Európskej únie (ďalej len „FSEÚ“), a to aj s cieľom ďalej zvyšovať povedomie občanov o nástrojoch a programoch Únie v členských štátoch a krajinách zapojených do prístupových rokovaní s Úniou;
 4. upozorňuje na rastúci počet závažných, ničivých a smrteľných prírodných katastrof v Európe a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby investovali do opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu s cieľom zabrániť stratám na ľudských životoch a hospodárskym

stratám; zdôrazňuje, že v roku 2024 búrky a záplavy postihli približne 413 000 ľudí, čo viedlo k strate najmenej 335 životov, a že škody spôsobené búrkami a záplavami počas roka v celej Európe sa podľa odhadov vyšplhali na minimálne 18 miliárd EUR¹⁰; domnieva sa, že vzhľadom na nadchádzajúci návrh Komisie o novom viacročnom finančnom rámci a následné medziinštitucionálne rokovania by sa mal podstatne zvýšiť rozpočet FSEÚ alebo jeho ekvivalentu a že FSEÚ alebo jeho ekvivalent musí občanom poskytovať pomoc primeranú rozsahu takýchto katastrof; konštatuje, že výrazné zvýšenie prostriedkov vo FSEÚ by členským štátom umožnilo účinnejšie a rýchlejšie reagovať na katastrofy, pričom iné nástroje, najmä kohézne fondy, ktorých hlavným účelom nie je reakcia na katastrofy, by sa mohli zachovať; naliehavo tiež žiada Komisiu, aby preskúmala všetky možné spôsoby urýchlenia mobilizácie FSEÚ, najmä zmenou súčasných pravidiel a poskytnutím vyšších zálohových platieb žiadajúcim krajinám;

5. vyzýva Komisiu, aby vypracovala špecializované nástroje reakcie na krízu na obdobie po roku 2027, pričom uznáva, že čoraz častejšie a závažnejšie prírodné katastrofy, núdzové zdravotné situácie, geopolitická nestabilita a hospodárske otrasy si vyžadujú pružnejšie a lepšie prispôbované finančné mechanizmy na úrovni Únie; zdôrazňuje potrebu lepšej koordinácie s vnútroštátnymi systémami civilnej ochrany a mechanizmami včasného varovania, čím sa zabezpečí integrovanejšia reakcia na katastrofy v celej únii založená na údajoch; zdôrazňuje význam osobitnej podpory cezhraničnej a regionálnej spolupráce v úsilí o pripravenosť, zmiernenie a obnovu, najmä v zraniteľných alebo vysokorizikových oblastiach;
6. zdôrazňuje, že FSEÚ je len nástrojom nápravy a že Únia by mala pokračovať aj v adaptácii na zmenu klímy a jej zmierňovaní tým, že bude podporovať európske a vnútroštátne politiky na predchádzanie prírodným katastrofám; zdôrazňuje, že správa Európskej environmentálnej agentúry č. 1/2024 s názvom Európske posúdenie klimatických rizík upozornila na nepripravenosť Únie na účinky zmeny klímy, a to aj vtedy, ak sa svetu podarí udržať nárast globálnych teplôt na 1,5 °C, ako sa stanovuje v Parížskom dohovore, a že treba prijať opatrenia, ktoré zabránia tomu, aby zistené klimatické riziká dosiahli kritické úrovne; pripomína, že treba vytvoriť účinné synergie s ostatnými politikami a programami Únie, a zdôrazňuje, že členské štáty by mali čo najlepšie využívať možnosti financovania, najmä z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus a programov rozvoja vidieka; vyzýva Komisiu, aby s náležitou naliehavosťou posúdila všetky odôvodnené žiadosti členských štátov o prerozdelenie finančných prostriedkov v rámci národných plánov obnovy a odolnosti na pomoc

¹⁰ Služba monitorovania zmeny klímy programu Copernicus (C3S) a Svetová meteorologická organizácia (WMO), 2025: Stav klímy v Európe v roku 2024, climate.copernicus.eu/ESOTC/2024, doi.org/10.24381/14j9-s541.

pri prírodných katastrofách v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241¹¹; zdôrazňuje, že je takisto potrebné prijať preventívne opatrenia, a to nielen s cieľom zmierniť budúce škody, ale aj zabrániť zhoršeniu rizikových podmienok po katastrofických udalostiach, ako sú povodne, prírodné požiare, zosuvy pôdy alebo vysušovanie jazier a riek; zdôrazňuje, že všetka obnova financovaná z FSEÚ musí byť odolná voči zmene klímy; zdôrazňuje význam primeranej flexibility medzi rôznymi programami; podčiarkuje, že pomoc poskytovaná v rámci FSEÚ by nemala byť na úkor finančných prostriedkov Únie, ktoré členské štáty prijímajú z iných programov alebo politík Únie; pripomína, že členské štáty môžu poskytovať štátnu pomoc v súlade s príslušnými pravidlami Únie, a to najmä poľnohospodárskym podnikom, ktoré utrpeli škody v dôsledku prírodných katastrof;

7. pripomína, že RESTORE a osobitné opatrenia v rámci Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) zavedené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3242¹² poskytujú dodatočnú pomoc členským štátom postihnutým prírodnými katastrofami prostredníctvom ďalšej flexibility pri využívaní finančných prostriedkov; zdôrazňuje, že členské štáty by mali tieto nové príležitosti využívať; zdôrazňuje tiež, že RESTORE poskytla niektorým členským štátom len obmedzenú flexibilitu, pretože vykonávanie súčasného VFR veľmi pokročilo;
8. pripomína význam rýchleho a spoľahlivého odhadovania škôd, pri ktorom sa náležite zohľadňujú hospodárske dôsledky, a vyzýva na posilnenie pracovného úsilia, aby sa skrátil priemerný čas na vyplatenie zálohových platieb, aby sa regiónom postihnutým prírodnými katastrofami a extrémnymi poveternostnými javmi mohla poskytnúť včasná pomoc a zároveň sa zaručila ochrana rozpočtu Únie; zdôrazňuje, že členské štáty by v súvislosti s opatreniami v oblasti reakcie na katastrofy a obnovy mali náležite uprednostňovať potreby dotknutého obyvateľstva s osobitným dôrazom na zraniteľné skupiny;
9. zdôrazňuje naliehavú potrebu uvoľniť z FSEÚ okamžitú finančnú pomoc, aby sa podpora mohla včas dostať do postihnutých regiónov;
10. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3242 z 19. decembra 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2020/2220, pokiaľ ide o osobitné opatrenia v rámci Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka na poskytovanie dodatočnej pomoci členským štátom zasiahnutým prírodnými katastrofami (Ú. v. EÚ L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj>).

uzneseníu;

11. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
12. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Rakúsku, Poľsku, Česku, Slovensku a Moldavsku v súvislosti s povodňami v septembri 2024 a Bosne a Hercegovine v súvislosti s povodňami v októbri 2024

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2025/1525.)